

Mənəvi kamillik zirvəsi

“Məfkurə yolunda tökülən qan hədəf getmir”

Məhəmməd Hadi

Zirvənin zirvəsi olmur...

Şəhidlik zirvədir. Mənəviyyat zirvəsi, mənəvi kamillik zirvəsi, vətənsəverliyin zirvəsi...

Şəhidlik ucalıqdır. Bu ucalıq hər yerdən aydınlığı ilə görünür. Tarixin çığırdası olan xalqı xalq eləyən, milləti millət eləyən, dövləti dövlət eləyən bu ucalıqdır. Min illərdir belə olub, əbədiyyən belə də olacaq. Şəhidliyi ilə Cavanşir Cavanşirlərin, Cavad xan Cavadların, ... Vətən sevgisinin rəmzi olub...

Yusif Mirzəyev şəhid oldu...

Koroğlu Rəhimov şəhid oldu...

Vəzir Orucov şəhid oldu...

Yaşar Göyüşov şəhid oldu...

Vətən üçün döyüşüb, Vətən uğrunda şəhid olan bu oğulları yaxından tanıyırdım. Yusiflə Ağdərədə, Koroğlu ilə Tapqaraqoyunluda, Karmiravanda, Vəzirlə Tərtərdə, Yaşarla Zəligöldə, Ömər aşırımında çox kəlmələşmişdik. Vətən kəlməsinin, torpaq kəlməsinin müqəddəsliyini onların söhbətlərindən daha həssaslıqla, daha heysiyyətlə duymuşdum. Onu da duymuşdum ki, onlar Şair Nəbi demişkən, “qılıncı qınsız, qolu zorlu olan dünyada” öz ömrünü yaşayır, torpağa, Vətənə ad olan ömür yaşayır.

Yusifin bir kəlməsi məni varımdan yox eləmişdi:

- “Dədə Qorqud” bədii filmindən Qazan xanın oğlu Turalın anasına xitabən dediklərini Vətənə oğul olanların hamısının yaşam düsturu bilmişəm: “Bir mən olmasam, dünya dağılmaz. Atam sağ olsun, sən sağ ol!”.

“Atam”, “anam” kəlmələri “Vətən” kəl-

məsinin eynidir” - düşünmüşdüm...

Yusif şəhid oldu.

1994-cü ilin mayı idi. Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Yusif Mirzəyev adına orta məktəbdə anim günü idi. Onda Yusifin dediklərini şagirdlərə çatdırma bildim. O şagirdlərin oğulları da əsgər olacaq. O əsgər oğullar da torpaqlarımıza Yusifin o vaxtlar dediyi kəlmələrin işığından baxacaq, şübhəsiz. Baxacaq, Vətənin müqəddəsliyini daha dəruni istəklərlə duyacaq. Zərəcə şübhə etmirəm ki, Yusifin ruhu onların da alqışçısı olacaq; şəhidlik zirvəsindən eşidilənlər Vətənin sözüdür. Nə deyir Vətən? Vətən bizlərə nələr deyir? - “Qoruyun torpaqlarımızı. Hər ürək bir səngər dirəyi olmaqla qorunan torpağa zaval yoxdur...”. Azərbaycan əsgəri səngərlərdə bu amalla dayanır. Azərbaycan Ordusu bu amalın ordusudur!..

Şəhidlik ölümün məğlubiyətidir; ölümsüzlüyün, əbədiyyətin dərkisi bu məfhumla bağlıdır. Hərbi andda deyilən “...lazım gələrsə, canımdan da keçməyə hazırım” fikri “...şəhid olmağa da hazırım” fikrinin eynidir. Himnimizdə deyilən “...Səndən ötrü can verməyə cümlə qad Riz” fikri kimi...

Koroğlu Rəhimov deyirdi ki, Vətənin, torpağın təəssübünü çəkməyə oğul deyilmir. Düşmənin mermiləri ilə, güllələri ilə yaranmış bu torpaqlarda güllər-çiklər bitəcək. Onu şəhidlərin xeyir-duası ilə qazilər bitirəcək...

Onda yazma bilmədiyim misraları indi yazıram. O misraları Rəşid Faxralı ilə Koroğlu Rəhimovun şərikli misraları bilin:

Rəşid Faxralı

*Vətəndi qaya da, torpaq da, daş da,
Tarix yazacağıq qayada, daşda,
Odlar diyarının vətəndaşlarıyıq.
Şəhid olmağa da hazırıq, Vətən,
Səngər sinəməzlə Vətən daşırıq!..*

Yaşar Göyüşov unutmadiğı, unuda bilmədiyini, unutmayacağı döyüşçü yoldaşlarından danışanda qəhərlənirdi. “Onların ruhu həmişə sıramızdadır. Döyüş başlayanda elə bilirəm Rəhman da, Sabir də, Vasif də yanımdadı. Şəhidlik Vətən sevgisinin nəticəsidir. Onların Vətən sevgisini son nəfəsimizcən yaşadacağıq. Son nəfəsimiz şəhidliklə gələrsə, nə xoş...” deyirdi...

Dövlət, dövlətçilik şəhidliklə qorunub, mühafizə edilib, yaşadılıb. Səlcuqlu Türk dövlətinin başçısı Süleyman şah Suriya ilə döyüşdə (1086-cı il) təslim olmamaq

üçün intihar edib. Son nəfəsində “Mən türklüyümə və mənliyəmə yaraşan iş tutdum”, - deyib. 907 il sonra, 1993-cü ildə Füzulidə mayor Rasim İbrahimov son məqama kimi mərdliklə, cəsarətlə döyüşdü, təslim olmadı, ömrünə qumbara ilə son qoydu. Etibar Hüseynov Horadizdə, Baloqlan Zəngilanda qumbara ilə düşmən tankının altına atıldı. Mübariz İbrahimov şəhidliyinə kimi güllələrini düşmənin canında soyutmaq üçün düşmənin içine getdi. Süleyman şah kimi, Rasim İbrahimov kimi onlar da şəhid oldular. Tarix digərləri kimi, qəhrəmanları da qürurla yaşatmaqdadır. Yaşadacaq da.

Səlcuq sultanı Alparslan (1028-1072) Malazgird zəfəri ərəfəsində ağ paltar geyinərək sərkərdələrinə deyib: “Bu, mənim şəhidlik kəfənimdir. Savaş meydanında ölsəm, məni bu paltarda dəfn edərsiniz”. Zaman deyilib, vətənsəverlik, həmin vətənsəverlikdir, ruh həmin ruhdur. Ermənilər işğal olunmuş torpaqlarımızdan çıxmasa, oğullar döyüşlərə Alparslan qüdrəti ilə, Alparslan ruhu ilə gedəcək! Döyüşlərin sonunda qələbə bizim olacaq!..

Yaşarın dedikləri o vaxtlar ürəyimi titrətmişdi. Yadıma düşdükcə yenə titrədir. Bir vaxtlar əvvəl riyaziyyat müəllimi olduğum bu böyük ürəkli döyüşçünün dünyaduyumundan, düşüncələrinin duruluğundan qürurlanmışdım. Bir boy da dikəlib Murovdağın o üzünə sarı boylanmışdım. Yaşar bir ay sonra, 1994-cü ilin qışında Kəlbəcər eməliyyatında şəhid oldu. O vaxta kimi hər sözü-söhbəti Vətənə ad olan döyüşçü son nəfəsində də “Vətən!” deyə bilibmi görsən?!..

Sevilin 3 yaşı vardı. Himnimizi eşidəndə o da oxuyurdu. Harda olmasının fərqi varmıdın: “...Səndən ötrü can verməyə cümlə hazırız...”. Sevil böyüdü, ali təhsil aldı, tərtibatçı-rəssamdır. Onun övladlarını da özünün təşnəsi olduğu ruhda böyüdəcəyinə inanmamaq günahdır. Vətən Vətən sevgisinin hələsi “...Səndən ötrü can verməyə cümlə hazırız...” kəlmələrinin işığında sərhəd bütövlüyü ilə görünür, daha əzəmətlə səslənir.

“Gəlimli-gedimli, son ucu ölümlü dünyada” ölüm Vətən naminə ölümdürsə, onu necə ömür bilməyəsən? Bu ölüm şəhidlikdir...

...Olmuşları, olanları xatırlayanda bir daha (həm də tərəddüdsüz!) inanırsan ki, şəhidlik mənəvi kamillik zirvəsidir. Çıxan Güneşi ilkin olaraq o zirvə salamlayır!..